

EUROPOS KOMISIJA

Briuselis, 2012 05 11
COM(2012) 218 final

**KOMISIJOS KOMUNIKATAS EUROPOS PARLAMENTUI, TARYBAI, EUROPOS
EKONOMIKOS IR SOCIALINIŲ REIKALŲ KOMITETUI IR REGIONŲ
KOMITETUI**

**dėl tarpvyriausybinių susitarimų dėl Europos Žemės stebėsenos programos (GMES)
2014–2020 m. veiklos sudarymo**

(Tekstas svarbus EEE)

**KOMISIJOS KOMUNIKATAS EUROPOS PARLAMENTUI, TARYBAI, EUROPOS
EKONOMIKOS IR SOCIALINIŲ REIKALŲ KOMITETUI IR REGIONŲ
KOMITETUI**

**dėl tarpvyriausybinių susitarimų dėl Europos Žemės stebėsenos programos (GMES)
2014–2020 m. veiklos sudarymo**

(Tekstas svarbus EEE)

1. ĮVADAS

GMES programos tikslas – vystyti aukštos kokybės Europos Žemės stebėsenos pajėgumus. Tarptautiniams ES partneriams aktyviai investuojant į tokius pajėgumus, koordinuotas ES atsakas tampa ypač svarbus. GMES paslaugos bus naudingos daugeliui Europos politikos sričių. Programa taip pat suteikia reikšmingas ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo galimybes, atitinkančias pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategiją „Europa 2020“.

GMES programos ateitis. Esama padėtis

Komunikate „Strategijos „Europa 2020“ biudžetas“¹ Komisija, atsižvelgdama į ribotas galimybes finansuoti tokį didelio masto projektą iš ES biudžeto, pasiūlė Europos Žemės stebėsenos programą (toliau – GMES) finansuoti ne pagal daugiamečią finansinę programą (toliau – DFP). Tačiau Komisija tvirtai įsipareigojusi sėkmingai įgyvendinti GMES ir atsižvelgdama į tai 2011 m. lapkričio mėn. ji priėmė komunikatą², kuriame išdėstyti pagrindiniai aspektai, pagal kuriuos apibrėžiamas tinkamas GMES programos valdymas ir ilgalaikis finansavimas nuo 2014 m.

Konkrečiai, Komisija siūlo įkurti specialų GMES fondą, kuris būtų finansuojamas visų 27 ES valstybių narių finansiniais įnašais, nustatytais pagal jų bendrąsias nacionalines pajamas (BNP), pagal modelį, panašų į Europos plėtros fondo. Taryboje susitinkančios ES valstybės narės šiuo tikslu turės sudaryti tarpvyriausybinius susitarimus. Komisijai turėtų būti suteikti įgaliojimai valdyti fondą.

2012 m. vasario 16 d. Europos Parlamentas priėmė rezoliuciją dėl GMES ateities, kurioje nurodyta, kad teikiama pirmenybė finansuoti GMES pagal DFP. Dėl komunikato taip pat diskutuota Taryboje, ypač finansavimo iš tarpvyriausybinių fondo klausimu, bet nepriimta jokių išvadų.

Su vėlavimu susijusi rizika

Nuo programos pradžios 1998 m. GMES neviršijo numatytų išlaidų ir nebuvo reikšmingo vėlavimo. Tačiau galimas veiklos nutraukimas būtų žalingas naudotojams, sukeltų riziką iki

¹ COM(2011) 500 galutinis, 2011 6 29.

² COM(2011) 831 galutinis, 2011 11 30.

šiول padarytoms investicijoms ir sumažintų pasitikėjimą programa. Be to, dėl to būtų viršytos išlaidos.

Prieš pradėdant veiklos etapą dėl GMES paslaugų gauta didelė nacionalinių ir regioninių investicijų sinergija. Nuo 2012 m. pradžios veikia dvi GMES paslaugos: GMES sausumos paviršiaus stebėsenos paslauga ir GMES greitojo reagavimo paslauga, kuriomis šiuo metu naudojasi atitinkamos naudotojų bendruomenės. Nutraukus šių paslaugų teikimą atsirastų svarbus informacijos trūkumas ir būtų daromas neigiamas poveikis naudotojų veiklai. Tai būtų pastebima ir kitų prieš veiklą teikiamų GMES paslaugų, kaip antai GMES jūros ir atmosferos stebėsenos paslaugų, arba tebevystomų paslaugų – GMES saugumo ir klimato kaitos paslaugų, atveju. Šiuo atžvilgiu dabartinis netikrumas dėl parengiamojo veiklos etapo jau dabar trukdo suinteresuotųjų šalių – civilinės apsaugos, aplinkos apsaugos ar mokslinės bendruomenės bei privačių bendrovių, ypač antrines paslaugas teikiančių MVĮ – įsipareigojimams.

Dėl veiklos etapo netikrumo gali kilti sunkumų parengiant kosmoso komponentą, kurio pirmieji *Sentinel* palydovai bus parengti paleisti 2013 m. 2012 m. balandžio mėn. Europos kosmoso agentūros (ESA) taryba kėlė klausimą dėl galimybės patvirtinti jų paleidimą nesant aiškumo dėl veiklos ir būsimų institucinių susitarimų. Atidėjus paleidimą būtų patiriamos didelės papildomos išlaidos, ypač dėl palydovų saugojimo tinkamomis sąlygomis. Be to, neseniai praradus ENVISAT³, kuris tarnavo ilgiau nei buvo numatyta, *Sentinel* duomenys tampa dar skubiau reikalingi Europos naudotojams.

Nors Komisijos pozicija dėl GMES finansavimo ne pagal daugiametę finansinę programą nepakito, ji tebėra įsipareigojusi remti valstybes nares sudarant reikiamą tarpvyriausybinių susitarimą ir laiku parengti reikiamus GMES veiklos reglamentus, kad būtų išvengta programos veiklos nutraukimo.

Tarpvyriausybinių susitarimų sudarymas kartu su reglamentu, kuriuo įgyvendinamas tas susitarimas, ir finansiniu reglamentu šiek tiek užtruks. Kadangi jie turi būti priimti iki 2014 m. sausio 1 d., Komisija ragina valstybes nares nedelsiant pradėti pasiregimą tarpvyriausybiniams susitarimui.

Siekiant sudaryti geresnes sąlygas vykstančioms diskusijoms, šio komunikato priede įtrauktas išsamesnis pagrindinių tarpvyriausybinių susitarimų aspektų projektas, kuriuo remiantis galima vesti derybas.

2. GMES FONDAS

2011 m. lapkričio mėn. komunikate² Komisija patvirtino, kad didžiausia suma, kurios reikia GMES veiklai finansuoti 2014–2020 m., yra 5 841 mln. EUR palyginamosiomis kainomis.

Iki šiol nagrinėtos trys GMES finansavimo sprendimo galimybės, visais atvejais nuo 2014 m. neįtraukiant finansinės programos lėšų: specialus GMES fondas (panašus į Europos plėtros fondo taikomą modelį), glaudesnio bendradarbiavimo galimybė (bendradarbiavimą šia programa labiausiai suinteresuotos valstybės narės) ir, galiausiai, pramonės sektoriaus dalyvavimo galimybė – šiuo atveju atsakomybe ir finansavimo našta būtų pasidalyta su

³ ENVISAT yra ESA mokslinę misiją atliekantis palydovas. Jis paleistas 2002 m. kartu su 10 priemonių. Tai didžiausia civilinė Žemės stebėsenos misija. Numatytas jo veikimo laikotarpis baigėsi jau 2007 m.

susijusiais ekonominės veiklos vykdytojais. Komisija taip pat nurodė, kad vertinime ji neteikia pirmenybės pastariesiems dviems būdams, nes, pirma, dėl glaudesnio bendradarbiavimo kultų grėsmė programos sąsajoms su ES–27, ir, antra, „Galileo“ projekto įgyvendinimo patirtis jau parodė, kad artimuoju laikotarpiu būtų sunku pritraukti ir išlaikyti privatųjį sektorių ir tai neatitiks programos siekinio teikti naudą visuomenei.

Dėl šių priežasčių Komisija pasiūlė sudaryti specialų GMES fondą. Šis fondas būtų sudarytas iš visų 27 valstybių narių įnašų. Nors šis sprendimas galiausiai tenka išimtinai valstybių narių kompetencijai, Komisija ragina visas valstybes nares kartu dėti pastangas, kad būtų užtikrintas ir konsoliduotas GMES programos europinis pamatas.

Taryboje susitinkančios visos ES valstybės narės šiuo tikslu turėtų sudaryti tarpvyriausybinių susitarimą. Pagrindiniai tokio susitarimo aspektai yra išsamiau pateikti šio komunikato priede.

Tarpvyriausybiniame susitarime būtų nurodyti visų 27 ES valstybių narių finansiniai įnašai, pagrįsti jų bendrosiomis nacionalinėmis pajamomis (BNP) 2014 m. sausio 1 d. – 2020 m. gruodžio 31 d. laikotarpiu. Susitarimu būtų sudaroma GMES taryba, pagrindinė fondo priežiūros institucija, kurios svarbiausios užduotys – priimti bendrą biudžetą, patvirtinti biudžeto vykdymą ir praeitų metų ataskaitas, patvirtinti bet kokio susitarimo su valstybėmis narėmis, trečiosiomis šalimis, tarptautinėmis vyriausybėmis ir nevyriausybėmis organizacijomis arba valstybių narių nacionalinėmis organizacijomis sudarymą.

Siekiant užtikrinti programos tęstinumą, iki kol susitarimą ratifikuos visos 27 valstybės narės kai kurios GMES fondo nuostatos turėtų būti pradėtos taikyti laikinai nuo 2014 m. sausio 1 d.

3. GMES FONDO ĮGYVENDINIMAS

Tarpvyriausybinius susitarimas yra pirmasis GMES programos vystymo po 2013 m. etapas, kuris turėtų būti plėtojamas pagal reglamente, kuriuo įgyvendinamas tas sprendimas, išdėstytas vykdymo nuostatas.

Reglamente dėl GMES veiklos turėtų būti išdėstytos taisyklės, kuriomis užtikrinama, jog ES ir jos valstybių narių politikos formuotojams bus nenutraukiamai teikiami tikslūs ir patikimi duomenys bei informacija aplinkos apsaugos, klimato kaitos ir saugumo klausimais. Dėl GMES taip pat turėtų padidėti ekonomikos stabilumas ir paspartėti augimas, nes visą GMES informaciją ir stebėsenos duomenis bus galima laisvai panaudoti komerciniais tikslais įvairiuose sektoriuose.

Tokiame reglamente turėtų būti išdėstytos GMES fondo administravimo, valdymo, vykdymo, apskaitos, audito ir biudžeto įvykdymo taisyklės. Taryba ir Parlamentas turėtų priimti Komisijos pasiūlytą reglamentą. Jame taip pat turėtų būti nuostatos dėl GMES veiksmų programavimo ir vykdymo, įskaitant susitarimų dėl įgaliojimų perdavimo taisyklės ir su sutarčių sudarymu ir dotacijų suteikimu susijusias taisykles. Reglamente taip pat turėtų būti įtrauktos atitinkamos nuostatos, pagal kurias Komisija galėtų pasitelkti trečiųjų šalių patirtį GMES įgyvendinimo tęstinumui užtikrinti ir stebėsenai atlikti.

Siekiant užtikrinti GMES ilgalaikiškumą svarbu, kad pasirinkus bet kurią iš struktūrų GMES programa turėtų tinkamus veiklos pajėgumus, t. y. išteklius ir praktinę patirtį, bei tinkamus teisinius pajėgumus jais pasinaudoti ir įgyvendinti GMES veiklą siekiant programos tikslų bei atsižvelgiant į naudotojų lūkesčius.

4. IŠVADOS

Atsižvelgdama į laiką, būtiną pasirengti veiklos etapui, ir veiklos nutraukimo riziką Komisija:

- ragina valstybes nares inicijuoti būtinas priemones, kad būtų galima laiku priimti tarpvyriausybinių susitarimą ir reglamentą dėl GMES programos veikimo, ir
- patvirtina įsipareigojimą remti valstybes nares šiame procese.

Priedas

Pagrindiniai TARPVYRIAUSYBINIO SUSITARIMO

dėl Europos Žemės stebėsenos programai (GMES) 2014–2020 m. skirto tarpvyriausybinių fondo įsteigimo projekto aspektai

Valstybių narių vyriausybės atstovai, susitikę Taryboje dėl Europos Žemės stebėsenos programos (GMES) finansavimo 2014–2020 m.,

EUROPOS SĄJUNGOS VALSTYBIŲ NARIŲ VYRIAUSYBIŲ ATSTOVAI, SUSITIKĘ TARYBOJE,

kadangi:

- (1) [...];
- (2) [...];
- (3) [...].

SUSITARĖ:

GMES fondo įsteigimas

1. Šiuo susitarimu valstybės narės įsteigia bendrą fondą, skirtą Europos Žemės stebėsenos programai, vadinamai GMES, finansuoti (toliau – GMES fondas).
2. Iš GMES fondo finansuojama visa GMES programos veikla ir veiksmai. Tuo tikslu gali būti taikomos visos finansavimo priemonės, reikalingos arba tinkamiausios GMES tikslams pasiekti.
3. Priimamas GMES fondo reglamentas, kuriame būtų išdėstytos GMES fondo administravimo, valdymo, vykdymo, apskaitos, audito ir biudžeto įvykdymo taisyklės. Taryba ir Parlamentas priima Komisijos pasiūlytą reglamentą.
4. Tame reglamente išdėstomos nuostatos dėl GMES fondo veiklos ir GMES veiksmų programavimo ir vykdymo, įskaitant taisykles dėl įgaliojimų suteikimo Komisijai, susitarimų dėl įgaliojimų perdavimo su agentūromis, veikiančioms pagal Sąjungos teisės aktus, Bendrijų įsteigtomis įstaigomis ir kitomis specializuotomis Sąjungos įstaigomis bei nacionalinėmis arba tarptautinėmis viešojo sektoriaus įstaigomis arba pagal privatinę teisę veikiančiomis įstaigomis, teikiančioms viešąsias paslaugas, taisykles ir su sutarčių sudarymu ir dotacijų suteikimu susijusias taisykles.
5. Be to, reglamente išdėstyti valstybių narių kontrolės ir audito įsipareigojimai įgyvendinant biudžetą ir susijusius įsipareigojimus. Jame taip pat išdėstyti kiekvienos įstaigos, kuriai suteikti biudžeto valdymo įgaliojimai, įsipareigojimai ir išsamios taisyklės, susiję su tų įstaigų išlaidų dalimi.

Priežiūra ir valdymas

6. GMES fondą prižiūri iš kiekvienos valstybės narės skirtų atstovų (po vieną atstovą) sudaryta GMES taryba, kuriai pirmininkauja Komisija.
7. Komisija atsakinga už GMES fondo valdymą. Komisija atsakinga už GMES tarybos patvirtinto biudžeto finansinį įgyvendinimą ir projektų bei programų finansinį įgyvendinimą.
8. Komisija įgyvendina iš GMES fondo finansuojamus veiksmus. Tuo tikslu ji gali skirti vykdymo užduotis
 - (a) pagal Sąjungos teisės aktus veikiančioms agentūroms;
 - (b) Bendrijų įsteigtoms įstaigoms ir kitoms specializuotoms Sąjungos įstaigoms, jei tai atitinka kiekvienos įstaigos užduotis, kaip apibrėžta pagrindiniame akte;
 - (c) nacionalinėms arba tarptautinėms viešojo sektoriaus įstaigoms, veikiančioms pagal privatinę teisę ir teikiančioms viešąsias paslaugas suteikiant tinkamas finansines garantijas ir laikantis reglamente, kuriuo įgyvendinamas šis susitarimas, nurodytų sąlygų.
9. Tačiau tai atlikdama Komisija negali perduoti įgaliojimų, kurie jai suteikti pagal Sutartis arba šį susitarimą, tais atvejais, kai jie yra susiję su labai svarbiais politiniais sprendimais.
10. Neteisėtai išmokėtoms sumoms susigrąžinti Komisijos sprendimai įgyvendinami pagal SESV 299 straipsnį.

GMES taryba

11. Kvalifikuota balsuojančių narių balsų dauguma, t. y. dviem trečdaliais narių balsų, GMES tarybai suteikiami įgaliojimai:
 - (a) priimti bendrą biudžetą ir patvirtinti biudžeto įvykdymą bei praėjusių metų ataskaitas, kartu su GMES fondo turto ir įsipareigojimų balansu, atsižvelgiant į išorės auditoriaus ataskaitą;
 - (b) nuspręsti dėl bet kokių programų finansavimo priemonių, įskaitant tam skirtas finansines priemones;
 - (c) nuspręsti dėl trečiųjų šalių prisijungimo sąlygų;
 - (d) patvirtinti bet kokio susitarimo su valstybėmis narėmis, trečiosiomis šalimis, tarptautinėmis vyriausybėmis ir nevyriausybėmis organizacijomis arba valstybių narių nacionalinėmis organizacijomis sudarymą.
12. Paprasta balsuojančių narių balsų dauguma GMES tarybai suteikiami įgaliojimai:
 - (a) nuspręsti dėl metinių valstybių narių įnašų į GMES fondą;
 - (b) skirti auditorius ir nuspręsti dėl jų kadencijos trukmės;

- (c) priimti savo veiklos taisykles;
 - (d) priimti rekomendacijas valstybėms narėms dėl šio susitarimo pakeitimų;
 - (e) imtis visų su tinkamu GMES fondo veikimu susijusių valdymo priemonių, kurios nesuteiktos Komisijai.
13. GMES taryba valstybėms narėms vienbalsiai pritariant nusprendžia dėl valstybės narės neįtraukimo, tokio neįtraukimo sąlygų bei GMES fondo panaikinimo arba likvidavimo.
14. Kiekvienos valstybės narės balsų skaičius GMES taryboje proporcingas jos įnašui į GMES fondą. Tačiau valstybė narė neturi balsų GMES taryboje, jei einamaisiais finansiniais metais jos nesumokėtų įnašų suma viršija numatytą jos įnašų sumą. Susilaikančios valstybės narės laikomos nebalsuojančiomis.
15. Bendras balsų skaičius – 999, jis paskirstomas kaip nurodyta toliau:

Valstybė narė	Balsai
Belgija	29
Bulgarija	3
Čekija	12
Danija	19
Vokietija	203
Estija	1
Airija	12
Graikija	17
Ispanija	85
Prancūzija	157
Italija	126
Kipras	1
Latvija	2
Lietuva	2
Liuksemburgas	3
Vengrija	8

Malta	1
Nyderlandai	48
Austrija	24
Lenkija	29
Portugalija	14
Rumunija	10
Slovėnija	3
Slovakija	6
Suomija	15
Švedija	31
Jungtinė Karalystė	138
Iš viso	999

16. GMES taryba gali suteikti Komisijai mandatą priimti kitas reikiamas kompetencijas, ne tik valdymo įgaliojimus, užduotį siekti GMES tikslų ir atšaukti bet kokį tokių įgaliojimą.

GMES fondo sudėtis

17. GMES fondą sudaro 5 841 mln. EUR, 2011 m. kainomis, kuriuos skiria valstybės narės pagal jų bendrąsias nacionalines pajamas, ir jis skirtas 2014 m. sausio 1 d. – 2020 m. gruodžio 31 d. laikotarpiui. Pirmaisiais veiklos metais valstybės narės iki 2013 m. rugsėjo 30 d. skiria tokias lėšas:

Valstybė narė	Įnašo dalis	2014 m. įnašas EUR ⁴
Belgija	2,93 %	24 451 749
Bulgarija	0,31 %	2 573 644
Čekija	1,25 %	10 398 781
Danija	1,91 %	15 917 693
Vokietija	20,34 %	169 693 249

⁴ Šaltinis: 2012 m. Eurostato duomenys.

Estija	0,13 %	1 056 893
Airija	1,23 %	10 304 449
Graikija	1,72 %	14 378 433
Ispanija	8,49 %	70 851 816
Prancūzija	15,72 %	131 203 971
Italija	12,55 %	104 702 411
Kipras	0,14 %	1 183 430
Latvija	0,16 %	1 294 145
Lietuva	0,24 %	2 004 516
Liuksemburgas	0,33 %	2 757 700
Vengrija	0,79 %	6 553 633
Malta	0,05 %	425 091
Nyderlandai	4,81 %	40 095 555
Austrija	2,38 %	19 861 219
Lenkija	2,92 %	24 377 945
Portugalija	1,36 %	11 329 104
Rumunija	1,04 %	8 681 881
Slovėnija	0,28 %	2 363 824
Slovakija	0,55 %	4 616 893
Suomija	1,50 %	12 521 438
Švedija	3,06 %	25 492 378
Jungtinė Karalystė	13,82 %	115 336 728
Iš viso	100 %	834 430 583

18. GMES taryba nusprendžia dėl valstybių narių metinio įnašo kiekvieniems vėlesniems metams koregavimo pagal peržiūrėtą perskirstymo koeficientą atsižvelgdama į atitinkamas valstybių narių bendrąsias nacionalines pajamas. Komisija vykdo koregavimo sprendimą, kuris įgyvendinamas pagal SESV 299 straipsnį. Gavę pranešimą apie koregavimo sprendimą valstybės narės įsipareigoja sumokėti mokėtinas sumas iki rugsėjo 30 d.

19. GMES fondo finansiniai asignavimai po 2020 m. gruodžio 31 d. nebetaikomi, nebent Europos Sąjungos Taryba, gavusi Komisijos pasiūlymą, vienbalsiai nusprendžia kitaip.

Įnašai į GMES fondą

20. Kiekvienais metais Komisija nustato ir GMES tarybai iki rugsėjo 30 d. praneša įsipareigojimus, mokėjimus ir reikalavimų sumokėti mokėtinus įnašus einamaisiais ir dvejais vėlesniais metais metinę sumą.
21. Šios sumos grindžiamos pajėgumu veiksmingai sutelkti siūlomo lygio išteklius.
22. Gavusi Komisijos pasiūlymą GMES taryba kvalifikuota balsų dauguma nusprendžia dėl įnašų metinės sumos ribos antriesiems metams po Komisijos pasiūlymo (n+2) ir, neviršijant ankstesniais metais sutartos ribos, dėl reikalavimų sumokėti įnašus metinės sumos pirmiesiems metams po Komisijos pasiūlymo (n+1).
23. Jei atitinkamais finansiniais metais įnašai neatitinka realių GMES poreikių, Komisija pasiūlymus pakeisti įnašų sumas pateikia GMES tarybai, kuri kvalifikuota dauguma priima sprendimą.
24. Reikalavimai sumokėti įnašus negali viršyti ankstesnėse dalyse nurodytos ribos ir riba negali būti padidinta, išskyrus atvejus, kai taip kvalifikuota dauguma nusprendžia GMES taryba specialių poreikių atvejais esant išskirtinėms arba nenumatytoms aplinkybėms. Šiuo atveju Komisija ir GMES taryba užtikrina, kad įnašai atitinka numatytus mokėjimus.
25. Kiekvienais metais iki spalio 30 d. Komisija GMES tarybai praneša apskaičiuotus įsipareigojimus, išmokas ir įnašus kiekvieniems vėlesniems metams.
26. Išsamios valstybių narių įnašų mokėjimo taisyklės išdėstytos reglamente, kuriuo įgyvendinamas šis susitarimas.

Kiti GMES fondo ištekliai

27. Prie ES prisijungus naujai valstybei narei įnašų pasiskirstymas pakeičiamas GMES tarybos sprendimu.
28. Finansiniai ištekliai gali būti koreguojami GMES tarybos sprendimu, priimtu kvalifikuota dauguma.
29. Bet kuri valstybė narė gali nepažeisdama reglamente išdėstytų sprendimų priėmimo taisyklių ir procedūrų teikti Komisijai įnašus, skirtus GMES tikslams remti. Valstybės narės taip pat gali bendrai finansuoti projektus arba programas pagal konkrečias Komisijos, EIB arba bet kurios Sąjungos įstaigos arba organizacijos, su kuria GMES fondas sudarė partnerystės sutartį arba kurioms skirtos tam tikros įgyvendinimo užduotys, valdomas iniciatyvas.

30. Reglamente, kuriuo įgyvendinamas šis susitarimas, įtraukiamos visos reikiamos nuostatos dėl bendro GMES fondo finansavimo bei valstybių narių įgyvendintos bendro finansavimo veiklos.
31. Valstybės narės iš anksto praneša GMES tarybai apie savo įnašus.

Su GMES fondu susiję veiksmai

32. GMES tarnybų veikla
 - (a) GMES tarnybų vykdomoji veikla
 - globali sisteminė arba įprasta Žemės posistemių stebėsenos ir planavimo regioninio ir pasaulinio lygmens veikla, ypač apimanti jūrų aplinką, atmosferą ir oro kokybę, globalines žemės ir klimato kaitos stebėsenos paslaugas;
 - reikiama regioninė arba vietos veikla, ypač apimanti ekstremalių situacijų valdymą, saugumą ir paneuropines žemės stebėsenos paslaugas, Europoje arba už jos ribų.
 - (b) Vystymo veikla, susidedanti iš esamų paslaugų kokybės ir teikimo gerinimo, naujų paslaugų aspektų vystymo ir įsisavinimo skatinimo;
33. Su kosmoso komponentu susijusi veikla
34. Su kosmoso stebėseną susijusi veikla:
 - (a) šiam tikslui skirtos kosmoso infrastruktūros veikla (t. y. *Sentinel* misijų)
 - (b) prieiga prie trečiųjų šalių misijų;
 - (c) duomenų sklaida;
 - (d) techninė pagalba Komisijai suvienijant paslaugų duomenų reikalavimus;
 - (e) stebėsenos trūkumų nustatymas, prisidedant prie naujų kosmoso misijų nustatymo.
35. Vystymo veikla:
 - (a) kosmoso infrastruktūros naujų dalių vystymas ir įsigijimas;
 - (b) techninė pagalba Komisijai padedant kosmoso infrastruktūros operatoriams perkelti paslaugų reikalavimus į naujų kosmoso misijų specifikacijas;
 - (c) kosmoso veiklos vystymo koordinavimas, įskaitant vystymą siekiant modernizuoti ir papildyti kosmoso stebėsenos pajėgumus.
36. GMES tarnybų vykdomoji veikla atliekant *in situ* stebėseną:
 - (a) *in situ* duomenų teikimo GMES tarnyboms koordinavimas pagal *ad hoc* administracinius susitarimus su *in situ* operatoriais;

- (b) trečiosios šalies *in situ* tarptautinio lygmens duomenų teikimo koordinavimas;
- (c) techninės pagalbos teikimas perkeltant GMES tarnybų duomenų reikalavimus į *in situ* stebėsenos infrastruktūros ir tinklų specifikacijas;
- (d) bendradarbiavimas su *in situ* operatoriais stiprinant vystymo veiklos, susijusios su GMES stebėsenos pajėgumais, nuoseklumą.

Trečiųjų šalių dalyvavimas tarptautinėse organizacijose

37. GMES taryba gali sudaryti tarptautinius susitarimus su toliau išvardytais trečiosiomis šalimis, įskaitant jų priėmimą į GMES fondą:
- (a) Europos laisvosios prekybos asociacijos (ELPA) šalimis, kurios yra EEE susitarimo susitariančiosios šalys, pagal EEE susitarime išdėstytas sąlygas;
 - (b) šalimis kandidatėmis bei galimomis kandidatėmis, įtrauktomis į stabilizacijos ir asociacijos procesą, pagal su tomis šalimis sudarytus pagrindų susitarimus arba asociacijos susitarimo protokolą, dėl bendrų tų šalių dalyvavimo Sąjungos programose principų;
 - (c) Šveicarijos Konfederacija, kitomis trečiosiomis šalimis, nenurodytomis 1 ir 2 dalyse, ir tarptautinėmis organizacijomis pagal susitarimus, kuriuos Sąjunga sudarė su tokiais trečiosiomis šalimis arba tarptautinėmis organizacijomis pagal SESV 218 straipsnį, kuriuose nurodomos sąlygos ir išsamios dalyvavimo taisyklės.

Priėmimas ir įsigaliojimas

38. Valstybės narės Europos Sąjungos Tarybos Generaliniam sekretoriui praneša apie vidaus procedūrų, reikalingų šiam susitarimui įsigaliooti, baigimą.
39. Šis susitarimas įsigalioja pirmąją antrojo mėnesio po to, kai paskutinė iš valstybių narių praneš Europos Sąjungos Tarybos Generaliniam sekretoriui apie vidaus procedūrų, reikalingų šiam susitarimui įsigaliooti, baigimą, dieną.
40. Šis susitarimas nustoja galioti po 2020 m. gruodžio 31 d. ir po tos dienos negali būti priimami jokie teisiniai ar finansiniai įsipareigojimai.
41. Nepažeidžiant to, kad išdėstyta pirmiau, visi mokėjimai ir įsipareigojimai, susiję su GMES fondo arba jo vardu priimtais įsipareigojimais iki 2020 m. gruodžio 31 d. GMES fondo įvykdomi iki 2023 m. gruodžio 31 d. Po tos datos bet kokie likę įsipareigojimai atitenka valstybėms narėms.
42. Europos Sąjungos Tarybos Generalinis sekretorius yra šio susitarimo, kuris paskelbiamas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*, depozitaras.

TAI PALIUDYDAMI pasirašiusieji Taryboje susitikę valstybių narių vyriausybės atstovai pasirašė šį susitarimą.